

Reservation till budget och verksamhetsplan 2021

Miljöpartiet de gröna Kalmar kommun

miljöpartiet de gröna

En grön samhällsomställning – från mål till handling

En bra budget kan liknas vid en soppa. Det finns många olika komponenter som alla är viktiga, det finns flera parametrar att hålla koll på samtidigt, och den tar tid att få till den riktigt bra.

Just nu befinner sig världen i en orolig tid. På grund av den rådande pandemin har världen förändrats på ett sätt som ingen kunde ha förutsett för bara ett år sedan. Den har förändrat våra liv i grunden, och mycket av den kommunala verksamheten har påverkats på en rad olika sätt.

Samtidigt som vi hanterar Corona-viruset har vi i Sverige många andra utmaningar som också kräver fortsatt arbete. Den psykiska ohälsan bland unga ökar, vilket förvärras i många åldersgrupper av de rådande omständigheterna. Klyftorna i samhället ökar, och många människor lever i utsatthet med väldigt små marginaler. Klimatet och våra ekosystem är fortfarande i ett nödläge.

För att hantera alla dessa problem behövs en grön samhällsomställning, både i Sverige och i världen. Vi behöver visa vägen för hur vi stärker välfärden, ökar människors välmående och samtidigt räddar klimatet.

Vi har unika förutsättningar att vara en del av lösningen. Vår vetenskap, vår teknik, vår frihet och våra samarbetsmöjligheter är starkare än någonsin tidigare i historien. I Kalmar kommun finns allt som behövs för att skapa ett modernt och hållbart samhälle med ett starkt näringsliv, en välmående, engagerad befolkning och vi har naturresurser. Under de närmaste 10 åren som är kritiska för klimatomställningen vill vi koncentrera kommunens resurser på samhällsomställningen. För att det ska gå tillräckligt snabbt måste vi **både** hitta smarta ersättningslösningar för miljöbelastande verksamheter **och** minska vår miljöbelastning genom att förbruka mindre energi, mindre transporter och mindre resurser. Och de som måste dra ner mest är storförbrukarna.

Vi tror att en grön samhällsomställning rätt genomförd kan ge oss ett bättre liv med större trygghet och oberoende, samt mindre stress och ökat välmående. Med rätt ingredienser och tillagning tror och hoppas vi att Kalmar kan bli en fantastisk kommun över tid.

Max Troendlé

Annika Carlsson Wistedt

Daphne Thuveesson

Mark Hammar

Martin Arvidsson

Miljöpartiets roll och gröna framgångar

Miljöpartiet har 2 ordinarie och 2 ersättare i kommunfullmäktige och är representerade i en del nämnder och kommunala bolag. Totalt är vi fem personer i partiet som har kommunala uppdrag – Max Troendlé, Annika Carlsson Wistedt, Daphne Thuveesson, Mark Hammar och Martin Arvidsson. I vår nuvarande roll som opposition ser vi nu med glädje hur flera av våra förslag både från vårt valmanifest 2018 och tidigare budgetreservationer har tagits upp av andra partier och blir verklighet:

- Skärpta miljömål: ett mål om att kommunen ska ha netto-noll-utsläpp av växthusgaser 2045 infördes i S-C-V-budgeten 2020
- Arbetet med en klimatanpassningsplan påbörjas nu äntligen, tack vare statliga medel från S-MP-regeringen
- Det finns en inriktning att samverka med de gröna näringarna för att undersöka möjligheten att binda kol i marken
- Medel i driftsbudget tillförs nu äntligen vatten- och miljönämnden
- Mer än 10 år efter att målet sattes har vi äntligen en handlingsplan för att bli en fossilbränslefri kommun 2030
- Överföring av ökade inkomster från parkeringsavgifter till kollektivt resande har beslutats och genomförts
- Ett projekt för att ändra skötsel av kommunala grönytor för att bättre gynna biologisk mångfald har påbörjats
- Besparingar som behöver göras genomförs inte längre som generella besparingar på alla förvaltningar rakt av, utan möjlighet till mer prioritering finns
- En viss förstärkning av bemanningen med kuratorer vid elevhälsan har genomförts
- Planeringen för ett nytt reningsverk sker med målet att bli ”bland de bästa reningsverken i Sverige avseende näring, syretärande och skadliga ämnen”
- En handlingsplan för giftfri förskola och skola har börjat tillämpas
- Solpaneler ska sättas upp på alla kommunala fastigheter där det är möjligt

Det är viktiga åtgärder men inte närheten av tillräckligt för att göra den samhällsomställning vi behöver göra de närmaste 10 åren. I vår budgetreservationer visar vi vilka de följande stegen bör vara.

Vision 2035

I Kalmar kommun har samtliga politiska partier enats bakom en vision för Kalmar 2025. Nu när 2025 närmar sig börjar Miljöpartiet själva blicka lite längre fram och funderar över hur vi skulle vilja att Kalmar kommun ser ut 2035. En blomstrande, välmående kommun med social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet i fokus. Nedan är ett förslag på hur Kalmar skulle kunna se ut i framtiden.

Om 15 år är Kalmar en rolig, trygg och välmående plats att leva på.

De 78 000 invånarna driver många framgångsrika företag i samarbete med människor i helt andra delar av världen som vi har kommit nära genom alla nya möjligheter till effektiv digital kommunikation. På Linnéuniversitet som också är ett globalt fjärr-universitet kan man söka till alla världens högskolelinjer. De elever som studerar på plats i Kalmar trivs så bra att mer än hälften stannar kvar efter studierna. Vaccinfabriken i grannkommunen har blivit ett nav för samarbetet mellan universitetet, forskningen och vården.

I kommunen finns många olika typer av bostäder. Ofta ligger de nära varandra med lätt tillgängliga gemensamma ytor. För många som arbetar hemifrån eller från den egna stadsdelens företagscenter är det en trygghet att det alltid finns grannar i närheten som kan träffas utan så mycket krångel. Kvarterets kombinerade post-, delnings-, låne- och direktåtervinningsstation blir gärna en samlingspunkt för pratsugna. Ensamheten i alla åldersgrupper minskar, och den sociala sammanhanget grannar emellan stärks.

Mitt i varje stadsdelscentrum ligger skolan som är samhällets stolthet. Här samlas man kring barnen men också kring idrott, föreningsaktiviteter och på kommunens servicecenter. Jobben i skolan är eftertraktade, och läraryrket högt respekterat. Kalmars skolor ligger bra till i rankingar och barnen trivs. Det kan inte bara bero på den underbara skolmaten, som ofta får inslag från stadsodlingarna, de Akinderska fruktlundarna och ibland även från de Sölverska vildsvinsrätterna. Kanske har det också att göra med att lärarna har mer tid till sina elever, samt att barnen är utomhus och i rörelse mycket mer. Tack vare bland annat det sedan länge etablerade sk Hedin-spåret får barn oavsett hörselnivå eller annan funktionsvariation den hjälp de behöver. Den psykiska hälsan bland unga är så god att man kan avveckla en del av kuratortjänsterna på ungdomsmottagningen som byggdes ut kraftigt i början av 20-talet.

På Kvarnholmen och i alla de andra stadsdelscentrumen finns en mängd olika företag som arbetar med bland annat utrustningsdelning, återanvändning, reparation och materialåtervinning. Det är fortfarande växande branscher och här är det lätt att få jobb för den som vill göra en snabb praktisk karriär. De cirkulära företagen trängs med multi-trivselaaffärer med varierande möjligheter till mat,

uppvisningar, umgänge, tävlingar, lek och kultur. Natlivet är blomstrande, men det var längesedan något sexuellt övergrepp eller misshandel skedde.

Arbetet med hållbarhet har gått oerhört bra, delvis tack vare drivande tjänstepersoner och politiker, delvis tack vare fortsatta stora satsningar från regeringen. Målet om att vara en fossilbränslefri kommun uppnåddes redan 2028, och arbetet mot att bli klimatneutrala och därefter uppnå negativa utsläpp går som på räls.

Tack vare park and ride-systemen, den utbyggda kollektivtrafiken, supercykelvägarna och mycket mer tar man sig runt snabbt och smidigt i hela kommunen. Behovet av centrala p-platser sjunkit drastiskt, och platsen som var avsedd för p-huset är istället hem till både ett hyresrättshus och en ny park. När man vill åka längre är det lätt att ta sig vidare med tåg, elfärja eller kanske elflyg. Kalmar lämpar sig väl för förnybar elproduktion till exempel genom solenergi och vindenergi och vi producerar mer elektricitet än vad vi gör av med. Vi kan både lagra och exportera till andra delar av landet och till Europa. Tack vare politiskt handlingskraft under 20-talet har vi utsetts till Europas solcellstätaste stad för femte året i rad.

Havet är rikt på liv och luktar friskt. Bryggorna behöver inte längre vara så långa, bada gör man gärna direkt från stranden. I havet finns odlingar av djur och växter som skördas varsamt för att upprätthålla näringsbalansen i havet och som används för energiproduktion och som råvara i tillverkningsindustri. Fisket däremot drivs inte längre i havet utan mest i tankar på land där näringsämnen kan tillvaratas och återcirkuleras till odlingslandskapet. Nästan hela kommunens strandlinje är lätt tillgänglig för människor och där finns gott om plats för umgänge, lek, idrott och vila. Norr om Kalmar finns ett återställt träskområde som har blivit ett nordiskt centrum för blötdjursturism.

Det nya reningsverket släpper inte ut något vatten alls till havet utan allt restvatten återgår till landskapet på högre höjd. Tillsammans med fördröjt regnvatten har skog och lantbruk kunnat utvecklas snabbt och bränder har stoppats. Här får man ersättning för odlingsmetoder som innebär kol-lagring. Skogsbruket är effektivt med hyggesfria metoder. Den åldersblandade skogen gör att skadeangrepp bromsas och artrikedomen ökar. De många nya jobben inom skog, lantbruk, fiskeri och energiproduktion gör att det är Påryd, Halltorp och Rockneby som är de snabbast växande orterna i kommunen.

Den kommunala ekonomin har varit dopad av EU-bidrag för biologisk kolbindning men man planerar nu att sälja ut den delen av kommunkoncernen för att istället bygga upp en ny infrastruktur för materialåtervinning från hav, jord och reningsverk.

Kommunen styrs av politiker som alla har tidsbegränsade uppdrag och därför ger allt innan de går tillbaka till andra uppgifter. Att klaga på politiker i allmänhet gör man inte så ofta eftersom de flesta känner någon eller själva har haft, har eller snart ska

ha ett politiskt uppdrag. De politiska diskussionerna har blivit vanligare men vänligare.

Yrkanden på mål, uppdrag och inriktning

I texten nedan redovisas Miljöpartiet Kalmars tilläggs- och ändringsyrkanden. Förslag på tillägg till, eller ändring av befintlig punkt i majoritetens budget skrivs med kursiv och understruken text.

Långsiktig ordning i ekonomin

Varje generation ska betala för sin egen välfärd. Vi får inte låta våra barn och barnbarn betala för vår konsumtion. Men tyvärr missar majoriteten helt i sin ekonomiska planering vad det är som vi är på väg att slösa bort. Jorden, skogen, vattnet och de resurser och ekosystemtjänster som de skapar är grunden för vår välfärd. Som det är nu kan vi nå kommunens samtliga ekonomiska övergripande mål men ändå riskera framtida generationers trygghet genom att förbruka den egentliga grunden för vår ekonomi. För att förhindra det behöver vi utveckla mål och mätmetoder för naturresurser och ekosystemtjänster som vi sedan arbetar in som en del i den kommunala ekonomiska planeringen. Alla större ekonomiska beslut måste dessutom ta hänsyn till den samhällsomställning vi står inför och ta in klimatperspektivet som en naturlig del av alla upphandlingar.

En kommunal verksamhetsplanering för åren 2021-2023 måste i mycket högre utsträckning ta hänsyn till de stora omställningar vi står inför. Majoriteten beskriver kommunsektorns ekonomiska utmaningar (konjunktur, demografi, investeringsbehov och kompetensförsörjning) men missar den ekonomiska effekten av de stora omställningar vi står inför när det gäller att hejda och anpassa oss till klimatförändringar och förlusten av biologisk mångfald. Precis som de senaste årens kriser (migration, torka och vattenbrist, pandemi) var en följd av sådant vi egentligen hade kunnat förutse, vet vi att klimatförändringarna kommer att på ett avgörande sätt påverka oss och vår ekonomi. Vi måste vara förberedda på större ekonomiska påfrestningar.

En viktig förändring för ett långsiktigt ekonomiskt hållbart samhälle är en grön skatteväxling som flyttar beskattning från arbete till utnyttjandet av gemensamma resurser. På samma sätt måste resurser på kommunal nivå långsiktigt styras från linjärt resursutnyttjande och konsumtion mot mänskligt arbete och cirkulär ekonomi.

Kalmar kommuns budgetmodell saknar fortfarande en bra process för att hitta möjliga besparingar. Man verkar till och med rädd för att använda ordet besparingar. Förr hette det ”effektiviseringar” och nu är det ”samordningsvinster” som blir till ett besparingsuppdrag som ska genomföras efter att den egentliga budgetprocessen är avslutad. Vi skulle hellre se ett system där nämnderna samtidigt med

äskande-processen också ska beskriva och analysera konsekvenserna av möjliga besparingar inom den egna verksamheten. En sådan systematisk process kan förbereda förvaltningarna på kriser av olika slag, även om vi förstås inte väljer att genomföra alla tänkbara besparingar.

Behovet av lokaler inom vissa verksamheter bör kunna minska med tanke på det digitala arbetets genombrott under 2020. Många av de kommunala lokalerna och anläggningarna står också outnyttjade under stora delar av veckan. Samtidigt innebär pandemin att inomhusvistelse ska begränsas när det går. Sammantaget anser vi därför att den kommunala översynen av lokalutnyttjande ska kopplas till en eventuell besparing.

Vi välkomnar också en utredning kring försäljning av kommunalt ägda företagslokaler (KIFAB), men vi ställer oss mycket tveksamma till att sälja alla fastigheter i bolaget. Att tex sälja lokalerna för den nya skolan i Tallhagen (HB Telemarken) är vi tveksamma till. Dessa fastigheter måste då ägas av ett nytt kommunalt fastighetsbolag eller någon kommunal förvaltning. Utan eget fastighetsbolag förlorar kommunen möjlighet att själva sy ihop lokallösningar, och risken finns då att vi i framtiden misslyckas med att landa företagsetableringar, med uteblivna arbetstillfällen som följd. Vinster från en försäljning måste användas ansvarsfullt för att långsiktigt förbättra kommunens ekonomi och kan inte som vid tidigare försäljningar användas i driftbudgeten eller för tillfälliga satsningar. Det gäller också eventuella budgetöverskott.

Miljöpartiet vill stärka ekonomin genom att:

1. En ekonomisk styrprocess utvecklas som tar hänsyn till tillgångar och utveckling av naturresurser och ekosystemtjänster inom kommunen
2. Budgetprocessen i ett tidigare skede tar hänsyn till möjliga besparingar och att nämnderna årligen ges i uppdrag att redovisa och analysera konsekvenserna av möjliga besparingar inom de egna verksamheterna
3. Den politiska verksamheten föregår med goda exempel när det gäller
  - Sparsamhet med gemensamma medel
  - Kommunens lokalkostnader ska minska genom effektivare utnyttjande
  - Uppdraget att starta en försäljning av hela eller delar av KIFAB ska kopplas till avbetalning av pensionsskuld och långsiktigt räntabla investeringar, inklusive förnybar energi och inköp av skog med högt biologiskt värde
4. Vi planerar för att på sikt höja målet om högsta nettokostnad av skatteintäkter, från dagens 99 procent till en mer långsiktigt stabil nivå (exempelvis 97 eller 98 procent)
5. En klimatanalys tas fram inför varje stort investeringsbeslut
6. En klimatanalys görs av styrande dokument och interna processer

Ett grönare och blåare Kalmar

Situationen för klimatet är akut. Detta bör det råda stor politisk enighet om, eftersom nästan alla partier har bifallit en text som uttrycker att vi befinner oss i ett klimatnödläge. Det vi har nu, på grund av brist på handlingskraft de senaste decennierna, är ungefär 10 år på oss att ställa om. Enligt naturvårdsverket behöver vi göra årliga utsläppsminskningar med i genomsnitt 5-8 procent per år. Politiken måste ta på sig ledartröjan för att visa vägen. För Miljöpartiet handlar miljöpolitiken inte om att vara bättre än våra jämförelsekommuner, utan att sänka utsläppen i den takt vi behöver för att rädda klimatet.

Klimatkrisen är tyvärr inte vårt enda utmaning bland miljöfrågor. Kalmar har ett av Sveriges mest utsatta lägen när det gäller vatten. Vi har betydligt mindre ytvatten än andra delar av Sverige och vi ligger i regnskugga. Havet utanför Kalmar är grunt och vattenutbytet med övriga Östersjön blir långsammare på grund av vårt läge innanför Öland. Alla som har bott i området under en längre tid kan med egna ögon se hur vattnet i havet har försämrats. Långa badbryggor och spridning av sand på stränderna blir en kortvarig lösning när botten är täckt av dy, fisken försvinner och bottarna dör på grund av syrebrist. Det betyder att vi även här måste vara ledande i att hitta lösningarna.

Miljöpartiet gläds åt att S-C-V-majoriteten tar ytterligare steg i rätt riktning i sin budget, men vi konstaterar att det fortfarande saknas mycket. Det finns mycket arbete i andra kommuner som Kalmar enkelt kan ta efter för att komma närmare att nå sina mål, men det finns också områden där Kalmar har möjligheten att sätta pilotprojekt och visa vägen för resten av kommunsverige. På en lång rad olika områden finns det mycket som behöver göras, från att förbättra möjligheterna till stadsodling, till att undersöka möjligheten att skapa kolsänkor, till att skydda den biologiska mångfalden. Men mycket kräver en annan politisk prioritering än den som är nu.

Vi i Kalmar kan göra mycket här och nu, och fylla orden om klimatnödläge med den politiska handlingskraft som krisen kräver. Kalmar kommun gör mycket på klimat- och miljöområdet - men vi behöver göra så otroligt mycket mer för att nå våra miljömål. Den prioriteringen handlar om politisk vilja, och den viljan har Miljöpartiet.

Miljöpartiet vill förbättra klimat- och miljöarbetet genom att:

7. Fossilfri kommun 2030 blir ett tema i kommunens företagardialoger och att relevanta delar återrapporteras till vatten- och miljönämnden

8. Ett lokalt klimatpolitiskt råd med representanter från kommun, näringsliv, civilsamhälle och universitet inrättas och anlitas för att bedöma och utveckla kommunens klimatpolitik
9. Vidareutveckla kommunens handlingsplan för fossilbränslefri kommun till en koldioxidbudget med årliga delmål för kommunen som geografiskt område. Den ska så långt som möjligt inkludera konsumtion samt både fossila och förnybara källor till växthusgasutsläpp
10. Klimatsäkra alla relevanta politiska beslut mot våra egna klimatmål som en del i ärendeberedningen
11. Det kommunala ägandet av skog med högt värde för friluftsliv och biologisk mångfald ökar, till exempel genom byte/försäljning av annan mark eller andra tillgångar (se även under kapitlet En långsiktigt hållbar ekonomi)
12. Lämpliga områden för odlingslotter identifieras i nära anslutning till bostadsområden och tas med i arbetet med översiktsplanen.
13. Undersöka möjligheten att bygga flervånings-lägenhetshus i massiv trä, gärna med lärdom från Växjö och Nybro.
14. Ge ett uppdrag till kommunledningskontoret att, i samarbete med Kalmar Energi, genomföra en studie om möjliga strategier för Kalmar Energi att minska eller kompensera för dagens utsläpp genom ändrade processer eller utvecklande av kolsänkor
15. Handlingsplanen för giftfri förskola och skola vidareutvecklas till en handlingsplan för giftfri kommun
16. *(Ändringsyrkande på befintlig punkt)* Samhället planeras för att förenkla hållbart resande. Då kan antalet invånare öka utan att utsläppen gör det. *Det totala antalet bilresor ska minska.*
17. Sätta målet att andelen livsmedel som är ekologiska och ursprungsmärkta i Sverige i de kommunala verksamheterna ska uppgå till 75 procent 2025. Minst 40 procent ska komma från närområdet.
18. Ställa krav på minskad vattenanvändning i nybyggnation genom till exempel att fördröja nederbörd och återanvända gråvatten där kommunen har rådighet samt utreda tekniskt vatten för verksamheter där så är lämpligt.
19. Utreda förutsättningarna för en återbruks-/delning och reparations-galleria centralt placerad i Kalmar inspirerad av Re-tuna i Eskilstuna

Ett stadigt växande och attraktivt Kalmar

Kalmar, som är nu går från att vara en stor småstad till en liten mellanstor stad, kan på många sätt vara mer attraktiv än storstaden. De korta avstånden, de lägre bostadspriserna, närheten till naturen och mycket mer är faktorer som kan höja livskvalitet och vara stora fördelar jämfört med storstäderna.

Samtidigt finns många som inte tänker på eller känner av fördelarna av att bo i Kalmar för att de känner sig otrygga. Så får det inte vara. Kalmar ska vara en stad där alla känner sig trygga. Den ökande brottsligheten är oroande och ska tas på största allvar. Extra oroande är bland annat att utsattheten för våld bland barn ökar i Kalmar kommun. Fler försöker också ta sig ur våldsamma relationer, och måste såklart få den hjälp de behöver.

Miljöpartiet gläds över många av insatserna för ökad trygghet som majoriteten föreslår i sin budget, men är inte övertygad av alla. Det är svårt att se hur fler ordningsvakter ska kunna stoppa sexuella övergrepp i hemmet, eller hindra människor från att söka sig till brottslighet. Där det behövs mer personal behövs det egentligen fler poliser. Fler ordningsvakter kan göra en viss skillnad, men är inte den viktigaste åtgärden. Den viktigaste åtgärden som Kalmar kommun kan göra är förebyggande arbete. Den bästa brottsbekämpningen är när brottet aldrig sker från första början. Därför tillsätter vi 0,75 miljoner kronor till arbetet mot våld i nära relationer och 2,5 miljoner kronor till det generella förebyggande arbetet. Pengarna ska dels gå till att minska utsattheten här och nu bland offer för våld, och dels förhindra att människor hamnar i kriminalitet, eller fortsätter en inslagen banan i kriminalitet.

Miljöpartiet välkomnar ett växande Kalmar. Det är bra att fler vill flytta till vår kommun. Samtidigt tycker vi inte att det är ett självändamål i sig, särskilt om vi växer på bekostnad av kringliggande kommuner. Medan befolkningsökning ofta medför bland annat ett rikare kulturutbud finns också nackdelar. Med en växande stad ökar belastningen på Kalmarsund och på våra vattenresurser. Grönyttorna riskerar att bli färre. Utan styrande klimatpolitik blir det fler bilar som trängs i vår vackra stad och mer mark tas i anspråk för parkeringar, med konsekvensen att ett hållbart och effektivt resande hindras.

Att Kalmar växer märks redan idag. Med butiker som öppnar kl 06 och stänger kl 23, tåg som avgår från Kalmar C kl 05 och bussar som avgår kl 03 eller 04 närmar vi oss snart det så kallade 24 timmars-samhället. Det som ännu släpar efter är möjligheterna till kollektivtrafik inom kommunen för att kunna åka med de tidiga förbindelserna ut mot världen. Tåget kl 05 till Göteborg går det inte att åka buss till. För att åka nattåget till Stockholm, som avgår efter 01 från Alvesta, måste du åka innan kl 20 från Kalmar C, vilket gör att du måste vänta nästan fyra timmar i Alvesta. Vi behöver således möjlighet till ett kollektivt resande dygnet runt.

För att fortsätta växa på ett bra sätt behöver vi också livskraftiga mötesplatser i alla kommunens tätorter och i våra grannkommuner. Vi behöver också tänka nytt när det gäller trafiken. Samhällsplaneringen måste tydligare prioritera resor med cykel och kollektivtrafik framför bil för de som kan göra den förändringen, så trafikstockning minskar och parkeringsbeläggning minskar för de som faktiskt behöver bilen.

Miljöpartiet vill öka tryggheten genom att:

1. Tillsätta fler resurser för bekämpning av våld i nära relationer
2. Göra en riktad satsning på förebyggande verksamhet för att öka tryggheten och minska brotten

Miljöpartiet vill modernisera trafiken genom att:

20. Utredda hur kollektivt resande kan stimuleras med ekonomiska medel och genomföra försöksverksamhet, till exempel genom en period med avgiftsfrihet för nyinflyttade eller i samband med evenemang eller lågtrafikkort oavsett hur gammal du är.
21. Kommunen tillsammans med Kalmar länstrafik utreder vad som krävs för att få till stånd ett tåg från Kalmar C kl 22 eller senare för rimliga byten till nattåg i Alvesta.
22. Kommunen i samarbete med Kalmar länstrafik arbetar för att minst en busslinje går dygnet runt, sju dagar i veckan.
23. Underlätta för bilister att nå stadskärnan med park-and ride-system på flera platser och undvika att bygga ett dyrt centralt parkeringshus
24. Bygga supercykelvägar för att underlätta cykelpendling och anpassa cykelinfrastrukturen till bredare och snabbare cyklar
25. På regional och nationell nivå ska Kalmar kommun arbeta för att Stångådalsbanan och dubbelspår mellan Kalmar och Alvesta prioriteras före förbifarter på E22 och före satsningar på flyg
26. Vid utvecklingen av Kalmar hamn särskilt undersöka möjligheten av fossilfria drivmedel
27. Kommunen tillsammans med Kalmar energi utreder och planerar vilka förstärkningar av elnätet/batterilager, på och till Tjärhovet/Barlastholmen som behövs för att hamnen skall kunna elektrifiera kranar, truckar och övriga maskiner
28. Utredda möjligheten att göra stråk med cykelfartsgator nära skolor och i korridorer där barn cyklar till och från sin skola
29. Köpa in fler lådcyklar till kommunens förskolor
30. Införa el- och lastcykelpooler i kommunen
31. Införa en laddstolps-garanti för boende i Kalmarhem
32. Kalmarhem utreder möjliga samarbeten med olika aktörer så att kunder med elbil skulle kunna ha ett abonnemang som ger både hemmaladdning och snabbaddning ute på resa

33. Kommunen tillsammans med Kalmar länstrafik och Mörbylånga kommun utreda om det finns ett intresse för att Färjestaden, som har många dagpendlare till Kalmar, skulle kunna ingå i det subventionerade månadskortet som finns i Kalmar kommun
34. Utred varifrån bilpendlarna till Kvarnholmen kör ifrån, och identifiera enkla sätt att effektivt ändra valet av transportmedel.

Miljöpartiet vill modernisera byggandet genom att:

35. Planera för rörelse, vardagsmotion och spontanidrott
36. Prioritera detaljplaner där exploatören planerar att bygga hållbart
37. Införa regler för kompensationsåtgärder när nya hårdgjorda ytor skapas
38. Möjliggöra för småskalig handel och småskalig affärsverksamhet när detaljplaner för bostadsområden utvecklas
39. Koncerngemensamt höja kompetensen och arbeta fram metoder för att minska klimatpåverkan i byggnaders livscykel samt genomföra klimatberäkningar för nybyggnationer med målsättningen att ställa krav i upphandlingarna redan 2023

Hög kvalitet i välfärden

Trots att vi lever i ett av världens och historiens bästa välfärdssamhällen ökar oro, otrygghet, ensamhet och psykisk ohälsa. Förskola, skola, omsorg och socialtjänst är viktiga för att motverka trenden men en grön samhällsomställning behövs för att vända utvecklingen. Vi strävar mot ett samhälle som underlättar möten mellan människor och som bygger jämlikhet och framtidstro.

Vi märker att majoriteten i år inte justerar upp pengarna till individ- och familjeomsorgen motsvarande vad kostnadsökningen prognostiseras bli på grund av befolkningsökning. Prognos är ökade kostnader med 2,9 miljoner, men majoriteten föreslår bara 2 miljoner i tillskott. Miljöpartiet vänder sig kraftigt emot att inte fullt ut kompensera en så viktig del av kommunens verksamhet som arbetar med några av våra mest utsatta människor, och tillskjuter resterande 0,9 miljoner i vår budget.

Miljöpartiet vill skydda och stärka välfärden för genom att:

40. Fullt ut kompensera individ- och familjeomsorgen till följd av prognostiserad befolkningsökning
41. Tillsammans med lärare och förskollärare göra en systematisk genomgång och prioritering för att minska deras administrativa arbetsuppgifter
42. Stärka socialtjänsten genom utökat samarbete med grannkommunerna
43. HBTQ-certifiera alla Kalmar kommuns förskole-, skol-, fritidsverksamheter och familjecentraler
44. Utredda möjligheterna att påverka föräldrars utnyttjande av barnens vistelsetid i förskolan
45. Utvidga studentbostadsgarantin så att den också gäller heltidsstudier på gymnasienivå
46. Tillföra resurser för arbetet mot våld i nära relationer
47. Tillsammans med Kalmarsunds gymnasieförbund arbeta för utspridda tider för skolstart både för att förbättra arbetsmiljön för skoleleverna, minska toppbelastningen på kollektivtrafiken och för att minska risken för smittspridning.
48. Underlätta etableringen av profilerade äldreboenden
49. Verka för att fler barn får ta del av kulturskolans verksamhet
50. Förstärka den centrala elevhälsans arbete med förebyggande insatser

Mervärde för medarbetarna i Kalmar kommunkoncern

Detaljstyrningen av våra medarbetare måste minska. Politiken ska ge förutsättningar, mål och ramar men yrkeskunniga ska ges ansvar att utveckla den kommunala verksamheten. Det innebär att styrningen av kommunens verksamhet måste ta kliv bort från "new public management", för att istället tillämpa en mer tillitsbaserad styrning. På så vis kan verksamheterna drivas av idéer från medarbetarna på golvet, snarare än detaljstyrning från de högsta cheferna.

Miljöpartiet har under många år satsat mer på personal och bemanning än majoriteten, och vill i det längsta inte spara pengar på viktiga verksamheter såsom skola, kultur och omsorg. I situationer där besparingar ändå måste genomföras ska vi arbeta enligt metoden beskriven i kapitlet "Långsiktig ordning i ekonomin".

Miljöpartiet vill behålla, rekrytera och utveckla medarbetare genom att:

51. Ta fram rutiner för, och utreda förutsättningar utifrån bland annat arbetsmiljöaspekter, för distansarbete även utanför tider av pandemi. Detta kan både gälla för arbete hemma eller på mindre lokalkontor.
52. Inte bara betona rätten till heltid utan också till önskad sysselsättningsgrad och underlätta för deltidsarbete
53. Utreda möjligheterna för förmånlig nedtrappning i slutet av yrkeslivet enligt modellen 80% tjänstgöring, 90% lön och 100% pension
54. Planera för en testperiod med 35 timmars arbetsvecka för en yrkesgrupp med hård fysisk belastning och hög sjukfrånvaro
55. Som arbetsgivarpart sträva efter att höja lönerna i lågbetalda kvinnodominerade yrken
56. Sträva efter att öka brukar- och personalkooperativ som driftsform inom kommunal verksamhet

Delaktighet och demokrati

Vi lever i omvandlingens, omställningens och krisernas tid. Politiken måste ta nya steg för att fungera i en ny tid. Invånarnas engagemang är nödvändigt för att genomföra förändringar och för att förebygga och lösa intressekonflikter. Vi föreslår att den metod för medborgardialog som användes i samband med översiktsplanen vidareutvecklas och används på nya områden.

Miljöpartiet förstärka den lokala demokratin genom att:

57. Nya metoder för medarbetardialog och medborgardialog prövas och utvärderas exempelvis i arbetet att ta fram den vision som på sikt ska ersätta vision 2025.

Driftbudget - ändringsyrkande

Beskrivning	Berörd förvaltning	Intäkt (tkr)
Återgång till tidigare antal 2:e vice ordf (ej 2:e vice i servicenämnden, södermøre kommunalnämnd samt kultur- och fritidsnämnden)	Serviceförvaltningen, Södermøre kommunalnämnd och kultur- och fritidsnämnden	- 307
Minskning politiska årsarvoden 5%	Alla	- 495
Minskning av kostnaderna för resor, kurser och konferenser som följd av förändrat resebehov	Kommunledningskontoret/alla	- 5 000
Minskning av ny summa till ordningsvakter i centrala Kalmar för att öka mängden förebyggande insatser	Kommunledningskontoret	- 2 000
Ökade p-avgifter på Kvarnholmen: Återinförande av avgift på lördagar och på röda zoner, samt en ökning av övriga zoner på 15%. Boendeparkering oförändrad.	Serviceförvaltningen	- 1 875
SUMMA		- 9 677

Beskrivning	Utgifter (tkr)
Ytterligare en grön och blå miljon till vatten- och miljönämnden	+ 1 000
Ökad andel ekologiskt mat i de offentliga köken	+ 1 000
Full kompensation för individ- och familjeomsorgen till följd av prognostiserad befolkningsökning	+ 900
Riktad satsning på förebyggande verksamhet för att öka tryggheten och minska brotten	+ 2 500

Förstärkning av praktiska yrkesvux-kurser med språkintroduktion	+ 1 300
Stöd till arbete mot våld i nära relationer	+ 750
Förstärkning av den centrala elevhälsans förebyggande arbete	+ 850
Kurator till ungdomsmottagningen	+ 570
På test införa en kommunal låd- och elcykelpool	+ 307
Påbörja HBTQ-certifiering av förskole-, skole-, fritidsverksamheter och familjecentraler	+ 500
SUMMA	+ 9 677

Investeringsbudget - Ändringsyrkanden

I föreslagna investeringsanslag för 2020 ryms ett parkeringshus vid Stagneliuskolan och sannolikt även en tredje fotbollsplan vid Gröndal. Detta är projekt som miljöpartiet har motsatt sig under planeringsfasen. Vi anser att det inte är rimligt att påbörja ett centralt placerat parkeringshus i Kalmar. Vid behov av utökade parkeringsplatser vill vi se dem i markplan något mindre centralt och med Park-and-ride-system till stadskärnan.

Vad vi ser ett stort behov av är att bygga fler pendlarparkeringar och cykelställ vid busshållplatser på landsbygden. Även de som bor långt från hållplatserna ska ha goda möjligheter att nyttja kollektivtrafiken och parkera cykeln eller bilen säkert och nära där bussarna går.

Vi föreslår att:

- 58. Ta bort "Parkeringsanläggning stadskärnan" ur investeringsbudgeten
- 59. Ta bort "Gröndal konstgräsplan" ur investeringsbudgeten
- 60. Lägga till "pendlarparkeringar och cykelställ vid busshållplatser på landsbygden" i investeringsbudgeten